

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 414/2017-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. júna 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Lajosa Mészároša predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou ADVOKÁT JUDr. PETER TIMKO spol. s r. o., Štefánikova trieda 6, Nitra, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Peter Timko, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6 Co 1/2015 z 27. februára 2015 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 721/2015 z 28. februára 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. mája 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“),

ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 1/2015 z 27. februára 2015 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Cdo 721/2015 z 28. februára 2017 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

Sťažovateľ v súvislosti so skutkovým stavom uvádza, že *«bol stranou sporu v právnej veci č. k. 19C/16/2014 na Okresnom súde Nitra, kde sa domáhal proti žalovanému [REDAKOVANÉ] určenia, že peňažná pôžička v sume 100.000,- Sk (3.319,39 €), ktorú žalovaný dňa 6.12.2002 poskytol sťažovateľovi (ďalej len „sporná pôžička“), bola dňa 6.12.2002 žalovanému celkom splatená.*

Právna vec podľa bodu 1. (č.k. 19C/16/2014) súvisí s inou vecou, ktorá sa viedla na Okresnom súde Nitra pod č.k. 15C/59/2004, kde [REDAKOVANÉ] (v postavení žalobcu a veriteľa) bol procesne úspešný proti sťažovateľovi (v postavení žalovaného a dlžníka), lebo súdy priznali veriteľovi (okrem iného aj) nárok na vrátenie spornej pôžičky.

Žaloba sťažovateľa v právnej veci podľa bodu 1. (č.k. 19C/16/2014) bola na úrovni prvej inštancie v celom rozsahu zamietnutá z procesného dôvodu, že Okresný súd Nitra videl nedostatok naliehavého právneho záujmu.

Proti rozsudku prvej inštancie (bod 3.) sťažovateľ podal odvolanie, o ktorom odvolací súd (Krajský súd v Nitre) rozhodol uznesením zo dňa 27.2.2015 č.k. 6Co/1/2015-81 tak, že rozsudok prvej inštancie zrušil a konanie o žalobe v celom rozsahu zastavil.».

Sťažovateľ poukazuje na to, že proti „uzneseniu Krajského súdu v Nitre (bod 5.) sťažovateľ podal dovolanie a domáhal sa zrušiť napadnuté uznesenie. Dovolací súd (Najvyšší súd Slovenskej republiky) uznesením zo dňa 28.2.2017 č. k. 5Cdo/721/2015 odmietol dovolanie ako procesne neprípustné. Dovolací súd zhodnotil postup odvolacieho súdu ako vecne správny. Na podporu svojho názoru dovolací súd uviedol sériu argumentov o hmotnoprávnej totožnosti oboch právnych vecí (č.k. 15C/59/2004 a č.k. 19C/16/2014).“.

Zo sťažnosti ďalej vyplýva, že «[s]ťažovateľ vidí namietané porušenie základných práv v týchto dôvodoch:

Dovolací súd podľa mienky sťažovateľa neprimerane formalistický posúdil otázku naplnenia dovolacích dôvodov ohľadne namietanej procesnej vady podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

Dovolací súd redukoval sťažovateľom namietanú procesnú vadu len na prípady z rozhodovacej súdnej praxe citovanej v dovolacom uznesení. Namietame, že súdna prax sa v niektorých prípadoch preceňuje a prisudzuje sa jej dôležitejší význam než v skutočnosti má. To je aj prípad dovolacej veci. Všeobecné súdy v Slovenskej republike majú tendenciu čoraz častejšie opierať svoje rozhodnutia (výlučne) o súdnu prax, čo však nezodpovedá právnej tradícii ani európskemu kontinentálnemu typu právnej kultúry. Uvedenou tendenciou sa slovenská súdna prax latentne približuje k precedentnému právu, ktoré je historicky typické pre anglo-americký typ právnej kultúry. Nie všetko a za každých okolností dokáže riešiť a vyriešiť súdna prax. Nad súdnou praxou v právnom štáte stoja elementárne princípy spravodlivosti, ktoré nemusia mať nevyhnutne kodifikovanú formu, ale majú a musia byť súčasťou mechanizmu, cez ktorý súdne authority vnímajú, čo je spravodlivé a etické a čo už také nie je.

Sťažovateľ v konaní č. k. 19C/16/2014 namietal extrémnu nespravodlivosť spočívajúcu v tom, že súdy v konaní č. k. 15C/59/2004 predovšetkým:

a) nesprávne vyhodnotili listinné dôkazy týkajúce sa sťažovateľom namietaného vrátenia spornej pôžičky (a tým aj týkajúce sa zániku príslušného dlhu sťažovateľa voči [REDAKOVANÉ]);

b) bezdôvodne odmietli vykonať výsluch [REDAKOVANÉ], ktorý patrí k elementárnym procesným inštitútom každého civilného procesu.».

Sťažovateľ namieta, že „[d]ovolací súd v kooperácii s odvolacím súdom sa jednomyselne rozhodli ignorovať extrémnu nespravodlivosť namierenú proti sťažovateľovi a odmietli sťažovateľovi prístup k spravodlivosti. Toto odmietnutie sa udialo cez (podľa mienky sťažovateľa) extrémne tvrdú interpretáciu zásady res iudicata Aby interpretácia navonok budila dojem správnosti, dovolací súd ju podporil citáciami zo

súdnej praxe. Zásada res iudicata však nie je kodifikovaným spôsobom definične ukotvená v žiadnom právnom predpise a tak ani súdna prax nemá povahu neomylného zdroja.

Každá ľudským rozumom vymyslená právna zásada predsa musí ustúpiť v tých prípadoch, keď by aplikácia tejto zásady slúžila na nemorálny účel. V dovolacej veci je týmto účelom skutočnosť, že napriek zániku dlhu sťažovateľa formou vrátenia spornej pôžičky veriteľovi ([REDACTED]), má veriteľ k dispozícii exekučný titul, aby si pôžičku vymáhal a aby tak prijal duplicitne to isté plnenie.

Namietame, že dovolací súd a odvolací súd, ktoré sa jednomyselne sústredili len na akademické poučky, nedbali na skutočné dôsledky aplikácie zásady res iudicata vo vzťahu k dovolateľovi (sťažovateľovi). Totiž účinky dovolacieho uznesenia v spojení s účinkami odvolacieho uznesenia dostali sťažovateľa až do pozície exekúovaného subjektu, keď sťažovateľ vystupuje ako povinný v exekučnej veci č. k. 10Er/458/2005 na Okresnom súde Nitra. Dovolací súd ani odvolací súd nijako nebrali túto okolnosť do úvahy a obmedzili sa len na akademické poučky o tom, čo znamená zásada res iudicata. Sťažovateľ sa s dôverou v ochranu spravodlivosti obrátil na dovolací súd, očakávajúc že akademické poučky stoja nad elementárnymi princípmi spravodlivosti.

Aj keď odvolací súd a spolu s ním aj dovolací súd nepreskúmavali predmet konania č.k. 19C/16/2014 v merite veci (lebo rozsudok prvej inštancie je v meňte veci zrušený), sťažovateľ nesúhlasí s názorom dovolacieho súdu v bode 20. dovolacieho uznesenia. Takýto postoj je podľa mienky sťažovateľa znova len odrazom neprimerane vysokého stupňa akademického formalizmu. Dovolací súd aj odvolací súd sa predsa bez pochybností venovali prieskumu právnej otázky, či je daná hmotnoprávna totožnosť prvej právnej veci (č. k. 15C/59/2004) a neskoršej právnej veci (č. k. 19C/16/2014). Je irelevantné, či tento prieskum po formálnej stránke bol uskutočnený v merite veci (vo formálnom súdnom výroku) alebo sa závery tohto prieskumu dajú bezpečne identifikovať z obsahu odôvodnení dovolacieho uznesenia a odvolacieho uznesenia.“

Na základe už uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„I. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.2.2017 č. k. 5Cdo/721/2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 27.2.2015 č. k.

6Co/1/2015-81 bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo sťažovateľa na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

II. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.2.2017 č. k. 5Cdo/721/2015 sa zrušuje a vec sa vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

III. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov konania1 v sume 312,34 € do rúk právneho zástupcu sťažovateľa.“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý

je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním postupom, rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom, rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mal preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 218/07, III. ÚS 214/2010).

Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové

a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

Ústavný súd preskúmal sťažnosť sťažovateľa namietajúceho porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spravodlivosti.

V zmysle ustanovení čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru má účastník súdneho konania právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, v ktorom sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vysporiada so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami a dôkazmi, ktoré sú na rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné, a teda na také rozhodnutie, ktoré nie je zjavne neodôvodnené ani arbitrárne.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je namietané porušenie práv sťažovateľa označenými rozhodnutiami všeobecných súdov založené na tvrdení o nedostatočnom odôvodnení napadnutého uznesenia krajského súdu a napadnutého uznesenia najvyššieho súdu a na nesprávnom právnom posúdení veci.

Ústavný súd sa preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sústredil na posúdenie otázky, či možno považovať napadnuté uznesenie krajského súdu a napadnuté uznesenie najvyššieho súdu za ústavne udržateľné a akceptovateľné z hľadiska námietok, ktoré sťažovateľ proti nim uplatňuje.

II.A K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením krajského súdu

Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že «[v]ýrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány; ak je ním rozhodnuté o osobnom stave, je záväzný pre každého (§ 159 ods. 2 OSP).

Len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova (§ 159 ods. 3 OSP).

Citované ustanovenie § 159 ods. 3 OSP upravuje tzv. negatívnu procesnú podmienku a to prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Existencia tejto prekážky bráni tomu, aby vec, o ktorej bolo právoplatne rozhodnuté, bola znovu prejednávaná. Prekážka rei iudicatae vyplýva z tzv. materiálnej právoplatnosti rozsudku, ktorej všeobecnou vlastnosťou je, aby právna vec bola právoplatným rozsudkom autoritatívne vyriešená zásadne definitívne a nezmeniteľným spôsobom. Je teda procesným dôsledkom (účinkom) materiálnej právoplatnosti rozsudku, ktorou sa rozumie záväznosť rozsudku a jeho nezmeniteľnosť (§ 159 ods. 2 OSP). Okrem materiálnej právoplatnosti sa u rozsudkov rozlišuje aj tzv. formálna právoplatnosť, o ktorú ide vtedy, ak sú splnené podmienky uvedené v ustanovení § 159 ods. 1 OSP, a s ktorou sa spája procesný účinok skončenia konania. Rozsudok nadobúda formálnu právoplatnosť, ak ho nemožno napadnúť odvolaním (napr. preto, že máme uplynúť odvolacia lehota). Základným predpokladom prekážky rei iudicatae je preto nielen totožnosť veci (daná tým istým nárokom alebo stavom a rovnakým predmetom

konania a tými istými osobami, resp. ich nástupcami), ale predovšetkým materiálne právoplatnosť rozsudku.

Účelom inštitútu právoplatnosti je zabezpečenie právnej istoty a poskytnutie ochrany v konaní preukázaným (zisteným) právam. Tento ochranný účinok právoplatnosti sa prejavuje v tom, že úspešný navrhovateľ je právoplatným rozhodnutím chránený pred novou žalobou vznesenou odporcom, ktorou by bol popieraný jeho súdom určený nárok a naopak, neúspešný účastník je chránený proti úspešnému, a to predovšetkým vtedy, ak by tento opätovne podal žalobu o rovnakom plnení (ne bis in idem). Účel právoplatnosti nie je v rozpore s účelom občianskeho súdneho konania, ktorým je zabezpečenie spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov konania. Poskytnutie tejto ochrany predpokladá porušenie alebo aspoň ohrozenie práva, t.j. právny konflikt. Ak súdy odstraňujú svojim rozhodnutím právnu neistotu, ktorá vznikla ohľadne určitého právne relevantného chovania, nerobia tak ľubovoľne, ale tým, že v konaní poznávajú (zisťujú skutkový stav) veci a vyslovujú sa o ňom (právne ho hodnotia). Pravdivé poznanie skutkového stavu a jeho správne právne hodnotenie je cieľom, ku ktorému má smerovať občianske súdne konanie. Bez stanovenia určitej hranice, ktorá znamená konečnosť a trvalosť poznania, resp. hodnotenia a tým aj konečnosť a trvalosť riešenia právneho konfliktu, teda bez inštitútu právoplatnosti, by poskytnutie ochrany porušenému či ohrozenému právu nebolo pojmovovo možné. Ako vyplýva z uvedeného, právoplatnosť predpokladá existenciu spravodlivého súdneho konania a slúži k naplneniu jeho cieľa. Porušenie základného práva na spravodlivý proces môže s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu znamenať neuplatnenie prekážky rei iudicatae z dôvodu nedostatku materiálnej právoplatnosti inak formálne právoplatného rozsudku.

V preskúmvanej veci prvostupňový súd síce správne konštatoval totožnosť vecí nielen čo do predmetu, ale aj účastníkov vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 15C/59/2004, ale nevenoval pozornosť otázke materiálnej právoplatnosti, teda záväznosti rozsudku majúceho zakladať prekážku právoplatne rozhodnutej veci, hoci okolnosti prípadu si to vyžadovali a odporca túto skutočnosť namietal na pojednávaní konanom dňa 11.06.2014. Rozhodnutie prvostupňového súdu je zmätočné, pretože najprv sa vyporiadal so skutkovým stavom veci, prejednal vec a potom v závere poukázal na ustanovenie § 80 písm. c/ OSP. Pokiaľ mal za to, že na danom určení nie je daný naliehavý právny záujem,

nemal vec meritóme prejednať a žalobu zamietnuť pre nedostatok právneho záujmu na danom určením.

V danej veci bol navrhovateľ rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 29.04.2004 pod č.k. 15C/59/2004-58 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 28.04.2005 pod č.k. 8Co/10/2005-91 zaviazaný zaplatiť odporcovi nesplatené pôžičky, medzi ktoré patrila aj pôžička zo dňa 06.12.2002 v sume 100.000,- Sk. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť. Preto odvolací súd predtým ako pristúpil k samotnému prejednaniu odvolania navrhovateľa skúmal, či má splnené podmienky pre konanie podľa § 103 OSP a dospel k záveru, že konaniu bráni prekážka právoplatne rozhodnutej veci vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 15C/ 59/2004, v ktorej bol odporca zaviazaný na plnenie.

Podľa § 135 ods. 1 OSP súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis je v rozpore s ústavou, so zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná (§ 109 ods. 1 písm. b/ OSP). Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnutelný podľa osobitných predpisov, a kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vznik alebo zánik spoločnosti a o zápise základného imania; súd však nie je viazaný rozhodnutím v blokovom konaní.

Podľa § 135 ods. 2 OSP inak otázky, o ktorých patrí rozhodnúť inému orgánu, môže súd posúdiť sám. Ak však bolo o takejto otázke vydané príslušným orgánom rozhodnutie, súd z neho vychádza.

Právoplatným súdnym rozsudkom na peňažné plnenie pre adresátov účinkov záväznosti tohto rozhodnutia označených v ustanovení § 159 ods. 2 OSP zakladá sa prekážka právoplatne rozhodnutej veci (§ 159 ods. 3 OSP), takéto rozhodnutie po uplynutí patričnej lehoty je exekučným titulom. Účinky tohto právoplatného rozhodnutia sa vzťahujú na účastníkov konania, v ktorom bolo vydané, jeho výrok je tiež záväzný pre súdy a iné štátne orgány a to aj vtedy, ak ako predbežnú otázku posudzuje právny vzťah medzi týmito účastníkmi, ktorý sa vyriešil uvedeným právoplatným súdnym rozhodnutím. Navrhovateľ, ktorý bol účastníkom konania, v ktorom súd vydal právoplatné rozhodnutie ukladajúce

v jeho prospech odporcovi platobnú povinnosť, je týmto rozhodnutím (jeho výrokom) viazaný, a preto nemôže v inom súdnom konaní úspešne uplatňovať proti tomuto odporcovi ten istý nárok už raz priznaný právoplatným rozhodnutím. Pokiaľ by išlo o iný nárok (predmet konania), zásadne platí, že ak v skončenom konaní účastníkov došlo právoplatným rozhodnutím súdnym rozsudkom k vyriešeniu hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého sa aj tento (nový) nárok odvodzuje, súd v tomto ďalšom konaní je viazaný pri zodpovedaní predbežnej otázky, (ktorá sa právoplatným súdnym rozhodnutím už vyriešila ako vec sama), je týmto riešením viazaný. Nesmie preto vychádzať z iného záveru ohľadom existencie, resp. neexistencie platobnej povinnosti (príslušného nároku na plnenie) medzi tými istými účastníkmi, než ako o tomto ich právnom vzťahu už bolo právoplatne rozhodnuté. Raz vydané právoplatné rozhodnutie je zásadne nezmeniteľné. Význam právoplatnosti rozhodnutia sa neobmedzuje len na rovinu prekážky rei iudicate ako neodstrániteľnej prekážky konania, t.j. neprípustnosť nového prejednávania až raz rozhodnutej veci.

Právoplatným rozsudkom, ktorým bolo rozhodnuté o žalobe na plnenie, vytvára prekážku právoplatne rozhodnutej veci o žalobe o určenie právneho vzťahu alebo práva, ak otázka, či tu právny vzťah je alebo nie je (resp. či tu právo je alebo nie je) bola posúdená pri rozhodovaní o žalobe na plnenie z toho istého právneho vzťahu alebo práva (viď rozhodnutie NS SR 3Cdo/288/2009 zo 14.01.2010).

Veľký senát občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia NS ČR dňa 25.06.2014 pod č.k. 31Cdo/2740/2012 vydal toto rozhodnutie: „Ak je rozhodnutím o veci samej (jeho výrokom) v spore o splnenie povinnosti, ktorá vyplýva zo zákona, z právneho vzťahu alebo z porušenia práva úplne vyporiadany právny vzťah založený v spore o plnenie na riešení predbežnej otázky (riešenie prijaté v takomto spore vyčerpalo bez zostatku obsah predbežnej otázky, z ktorej už (preto) nemôžu vzniknúť ďalšie spory o splnenie povinnosti medzi tými istými účastníkmi), potom nasledujúcemu sporu o určenie, či tu právny vzťah (právny pomer) alebo právo je či nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem, ktorým má byť výrokom súdneho rozhodnutia znovu posúdená rovnaká predbežná otázka, už bráni prekážka veci rozsúdenej (res iudicata). Rovnaké stanovisko zaujal NS SR v rozhodnutí 1 Cdo/44/2010, 1Cdo/133/2009, ÚS SR II ÚS 349/09-36 z 20.01.2010.

Navrhovateľ bol právoplatným rozsudkom zviazaný na plnenie, preto odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov prekážky res iudicata napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a konanie zastavil.».

Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že argumentácia sťažovateľa je výlučne výrazom jeho odlišného skutkového a právneho hodnotenia veci, aké zastáva krajský súd, do posúdenia ktorého ústavný súd s poukazom na už uvedené nie je ani oprávnený, ani povinný vstupovať (m. m. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Sťažovateľom uvádzané tvrdenia nijako nesignalizujú také pochybenia krajského súdu, ktoré by vytvárali priestor pre možnosť vyslovenia porušenia označených práv sťažovateľa po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Právnej argumentácii sťažovateľa chýba ústavnoprávny rozmer, v zásade len polemizuje so skutkovými a právnymi závermi krajského súdu a stavia ústavný súd do pozície ďalšej inštancie v rámci sústavy všeobecných súdov.

Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu, vo väzbe na obsah sťažnostnej argumentácie sťažovateľa dospel k záveru, že krajský súd v ňom ústavne akceptovateľným spôsobom zodpovedal na všetky relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, a preto napadnuté uznesenie nemožno hodnotiť ako arbitrárne. Sťažovateľ nepreukázal ústavnoprávnu relevanciu svojich námietok, ktoré by signalizovali možnosť vysloviť porušenie označených práv sťažovateľa po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Z uvedených dôvodov bolo preto potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Navyše, obsahom základného práva na súdnu ochranu nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08).

II.B K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu

Sťažovateľ nesúhlasí s právnym názorom najvyššieho súdu o tom, že jeho dovolanie proti napadnutému uzneseniu krajského súdu je neprípustné.

Úlohou ústavného súdu bolo posúdiť, či napadnutým uznesením, ktorým najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľa, mohlo dôjsť k porušeniu práv sťažovateľa.

Ústavný súd z tohto hľadiska preskúmal napadnuté uznesenie najvyššieho súdu. V súvislosti so sťažnostnou argumentáciou sťažovateľa najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že *«[v]zhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t.j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 CSP (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované), a procesnú prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle ustanovení § 236, § 237 ods. 1 a § 239 O.s.p.*

Žalobca dovolaním napadol uznesenie odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a konanie zastavil. Uvedené uznesenie odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozhodnutí uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., voči ktorým bolo dovolanie prípustné.

Predmetné dovolanie by bolo prípustné len vtedy, ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/, až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a ich existenciu nezistil ani dovolací súd; nepreukázané boli tiež vady konania namietané dovolateľom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

Z obsahu dovolania vyplýva, že žalobca namietal vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., spočívajúcu v neprejednaní merita veci súdmi nižšej inštancie, pretože odvolací súd dospel k nesprávnemu záveru, že neboli splnené procesné podmienky konania, pretože konaniu bráni prekážka právoplatne rozhodnutej veci. Judikatúra najvyššieho súdu za prípad odňatia možnosti konať pred súdom považuje tiež postup súdu, ktorý sa z určitého dôvodu odmieta zaoberať meritom veci (odmieta podanie alebo konanie zastaví alebo

odvolací súd odmietne odvolanie) hoci procesné predpoklady pre taký postup nie sú dané (viď napríklad R 23/1994 a R 4/2003, rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 14/1996, ako aj ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 1 Cdo 41/2000, 2 Cdo 119/2004, 3 Cdo 108/2004, 3 Cdo 231/2008, 4 Cdo 20/2001).

Podľa 159 ods. 3 O.s.p. platilo len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova. V zmysle § 103 O.s.p. súd kedykoľvek za konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania). Podľa § 104 ods. 1 veta prvá O.s.p. platilo, že ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Prekážka rozsúdenej veci (res iudicata) nastáva vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Pritom nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie (či ten, kto bol v skoršom konaní žalobcom, je žalobcom aj v novom konaní alebo má postavenie žalovaného a naopak). Ten istý predmet konania je daný, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých, skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t.j. vyplýva z rovnakého skutku). Konanie sa týka tých istých osôb v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov (či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie). Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený nesprávne alebo neúplne, resp. inak. (rozhodnutie najvyššieho súdu sp.zn. 5 Cdo 120/2009). Prekážka právoplatne rozhodnutej veci nie je daná v prípade, ak v novom konaní ide o ten istý právny vzťah medzi tými istými účastníkmi, avšak novo uplatnený nárok sa opiera o iné skutočnosti, ktoré tu neboli v čase pôvodného konania (rozhodnutie najvyššieho súdu 3 Cdo 42/2008). Právoplatný rozsudok o žalobe na plnenie vytvára z hľadiska identity predmetu konania prekážku rozsúdenej veci pre konanie o žalobe na určenie, či tu právo alebo právny vzťah je, alebo nie je, vychádzajúcej z rovnakého skutkového základu / z rovnakého skutku (R 110/2003).

Odvolační soud napadnutý rozsudek soudu první instance zrušil (§ 221 ods. 1 písm. d/ O.s.p.) a konání zastavil (s poukazem na § 103 O.s.p.). Dospel k závěru, že je daná překážka právoplatně rozhodnuté věci (§ 159 ods. 3 O.s.p.), protože žalobce bol právoplatným rozsudkom soudu zaviazaný na plnenie. V konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 15 C 59/204 bol žalobca právoplatným rozsudkom Okresného soudu Nitra z 29. apríla 2004 č.k. 15 C 59/2004-58 v spojení s rozsudkom Krajského soudu v Nitre z 28. apríla 2005 sp.zn. 8 Co 10/2005 zaviazaný zaplatiť žalovanému dlh z nesplatených pôžičiek, medzi ktoré patrila aj pôžička zo 6. decembra 2002 v sume 100 000 Sk.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný [REDAKOVANÉ] v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 15 C 59/2004 vystupoval na strane žalobcu a žalobca [REDAKOVANÉ] vystupoval na strane žalovaného, z čoho jednoznačne vyplýva totožnosť strán v oboch súdnych konaniach. Predmetom konania vedeného pod sp. zn. 15 C 59/2004 bol [REDAKOVANÉ] uplatnený nárok na zaplatenie peňažnej sumy s príslušenstvom z titulu uzatvorených zmlúv o pôžičke (medzi ktorými okrem iného bola aj žalobcom uplatnená peňažná suma 100 000 Sk na základe uzatvorenej zmluvy o pôžičke zo 6. decembra 2002), Okresný súd v Nitra rozsudkom z 29. apríla 2004 č. k. 15 C 59/2004-58 v spojení s opravným uznesením zo 16. januára 2012 č. k. 15 C 59/2004-1194 uložil žalovanému ([REDAKOVANÉ]) povinnosť zaplatiť žalobcovi ([REDAKOVANÉ]) 66 000 Sk s 13% úrokom z omeškania od 22. júla 2003 do zaplatenia. Vo zvyšku žalobu zamietol. Tretím výrokom určil, že nesúhlas žalovaného so späťvzatím časti žaloby ohľadom sumy 274 000 Sk nie je dôvodný. Štvrtým výrokom konanie ohľadom sumy 274 000 Sk zastavil. V poradí piatym výrokom žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Krajský súd v Nitre rozsudkom z 28. apríla 2005 sp. zn. 8 Co 10/2005 rozsudok soudu první instance v napadnutej časti týkajúcej sa zaplatenia 66.000 Sk s príslušenstvom potvrdil a v časti týkajúcej sa náhrady trov konania rozsudok soudu první instance zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uvedený rozsudok soudu první instance nadobudol právoplatnosť vo výrokoch I. až IV. dňa 1. júla 2005. Z odôvodnenia rozhodnutia soudu první instance (15 C 59/2004-58) vyplýva, že v uvedenom konaní sa [REDAKOVANÉ] pôvodne domáhal zaplatenia sumy 340 000 Sk s úrokom z omeškania, a to na základe uzatvorených zmlúv o pôžičke (a to aj zmluvy o pôžičke zo 6. decembra 2002 suma 100 000 Sk). Žalobca následne rozšíril žalobu o sumu 440 000 Sk, na základe zmlúv o pôžičke

uzatvorených v období od 16. júna 2002 do 31. októbra 2002. Súd vyhovel nároku žalobcu v časti 66 000 Sk (ako rozdiel súm 340 000 Sk - 274 000 Sk) spolu s úrokom z omeškania a vo zvyšku žalobu zamietol, keď dospel k záveru, že žalobca žalovanému v období od 19. novembra 2002 do 11. februára 2003 požičal sumu 340 000 Sk a žalovaný žalobcovi z uvedenej sumy vrátil v období od 20. novembra 2002 do 6. marca 2003 sumu 274 000 Sk. Žalobu v časti žalobcom uplatnenej sumy 440 000 Sk zamietol z dôvodu jej predčasného uplatnenia na súde.

V konaní vedenom pod sp.zn. 19 C 16/2004 sa žalobca ([REDACTED]) domáhal určenia, že peňažná pôžička v sume 100 000 Sk, ktorú žalovaný ([REDACTED]) 6. decembra 2002 poskytol žalobcovi, bola 6. decembra 2002 žalobcom žalovanému splatená. Žalobca v žalobe tvrdil, že si 6. decembra 2002 požičal od žalovaného sumu 100 000 Sk, keď prevzatie peňažnej hotovosti žalobca potvrdil vlastnoručným podpisom na výdavkovom pokladničnom doklade zo 6. decembra 2002. Žalobca toho istého dňa (6. decembra 2002) požičané peniaze v plnej výške vrátil žalovanému, ktorý vlastnoručne vypísal výdavkový pokladničný doklad (opravený na príjmový vo vzťahu k odporcovi). Žalovaný tento doklad vlastnoručne ako príjemca podpísal. Ako dôkaz priložil výdavkový pokladničný doklad a príjmový pokladničný doklad zo 6. decembra 2002. Žalobca uviedol, že súd v konaní vedenom pod sp.zn. 15 C 59/2004 vyhodnotil pokladničný doklad zo 6. decembra 2002, ktorým žalobca splatil pôžičku v plnej výške ako „výdavkový“ doklad žalovaného, čím došlo k nesprávnemu ustáleniu skutkového stavu zo strany súdu a v dôsledku toho k vydaniu nezákonného rozsudku.

Z uvedeného je zrejmé, že predmetom konania vedeného pod sp. zn. 15 C 59/2004 bolo okrem iného aj uplatnený peňažný nárok žalovaného (vtedy v procesnom postavení žalobcu) z titulu uzatvorenej zmluvy o pôžičke zo 6. decembra 2002, nakoľko žalobca (vtedy v procesnom postavení žalovaného) svoj dlh riadne a včas nesplnil (ktorý bol súdom v tomto konaní vecne prejednaný a žalobca bol právoplatným rozsudkom súdu zaviazaný na peňažné plnenie). V konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 16/2014 je predmetom konania určenie, že uvedená pôžička zo 6. decembra 2002 bola žalobcom splatená, pričom žalobcom uplatnený nárok v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 16/2014 sa opiera o skutočnosti, ktoré existovali už v čase konania vedeného pod sp. zn. 15 C 59/2004 (teda sa viažu k právoplatne skončenému konaniu).

V oboch konaniach vedených pred Okresným súdom Nitra (konanie vedené pod sp. zn. 15 C 59/2004 a konanie vedené pod sp.zn. 19 C 16/2014), čo do posúdenia ne/existencie dlhu zo zmluvy o pôžičke zo 6. decembra 2002/, išlo o vec tých istých strán sporu, vychádzajúcu z toho istého skutkového základu. Právoplatný rozsudok Okresného súdu Nitra z 29. apríla 2004 č.k. 15 C 59/2004-58 v spojení s opravným uznesením zo 16. januára 2012 č.k. 15 C 59/2004-1194 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 28. apríla 2005 sp.zn. 8 Co 10/2005, ktorým bolo rozhodnuté o žalobe na plnenie, tak vytvára prekážku právoplatne rozhodnutej veci voči žalobe o určenie o neexistencii dlhu zo zmluvy o pôžičke, v konám vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 19 C 16/2014 (vid' aj R 110/2003).

Na základe uvedeného možno uzavrieť, že odvolací súd tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a konanie zastavil z dôvodu prekážky právoplatne rozhodnutej veci, postupoval správne. Uvedeným postupom odvolacieho súdu tak nedošlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

Za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. nepovažovala vtedajšia rozhodovacia prax najvyššieho súdu ani nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, R 6/2000, ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp.zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 251/2012, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012.

Dovolateľ v dovolaní zároveň výslovne namietal, že rozhodnutia súdov nižšej inštancie sú po právnej stránke nesprávne. Nesprávne právne posúdenie veci súdom však prípustnosť dovolania nezakladalo (vid' R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014), preto sa týmito námietkami dovolací súd nemohol zaoberať.

S ostatnými dovolacími námietkami žalobcu týkajúcimi sa postupu súdu prvej inštancie sa dovolací súd nezaoberal, nakoľko dovolaním napadnutým uznesením odvolacieho súdu bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušené a konanie bolo zastavené

bez vecného preskúmania rozhodnutia súdu prvej inštancie. Ak povaha rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým sa konanie končí, vylučuje možnosť vecného prieskumu rozhodnutia súdu prvého stupňa, potom okolnosť, že konanie ktoré predchádzalo vydaniu rozhodnutia súdu prvého stupňa, je postihnuté vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p., sama osebe nezakladá dôvodnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu (R 107/2003).

V danom prípade prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodit' z ustanovenia § 239 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p., preto najvyšší súd dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesné neprípustné.».

O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Z pohľadu ústavného súdu treba považovať za rozhodujúce, že najvyšší súd svoj právny názor primerane odôvodnil, nepostupoval arbitrárne, rešpektoval zmysel a účel ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom do 30. júna 2016 (ďalej aj „OSP“) a zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení účinnom od 1. júla 2016 a jeho argumentácia nie je vnútorne rozporná.

Právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane dovolacích konaní. V dovolacom konaní procesné podmienky upravovali (do 30. júna 2016) § 236 a nasl. OSP.

V rámci všeobecnej úpravy prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu z § 237 OSP výslovne vyplýva, že dovolanie je prípustné, len pokiaľ ide o prípady uvedené pod písmenom a) až g) tohto zákonného ustanovenia.

Dovolanie je prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v § 238 OSP.

Ústavný súd konštatuje, že právny názor najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania je v napadnutom uznesení najvyššieho súdu zdôvodnený vyčerpávajúcim spôsobom a presvedčivo. V odôvodnení napadnutého uznesenia najvyšší súd dostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo potrebné dovolanie sťažovateľa odmietnuť ako neprípustné.

Podľa názoru ústavného súdu je argumentácia najvyššieho súdu dostatočná, vyčerpávajúca a presvedčivá, pričom ústavný súd nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu nemajúci oporu v zákone.

Nemožno teda dospieť k záveru, podľa ktorého by napadnuté uznesenie najvyššieho súdu malo byť arbitrárne či zjavne neodôvodnené. Na uvedenom závere nič nemení okolnosť, že sťažovateľ je iného názoru. Jeho odlišný právny názor totiž nemôže sám osebe bez ďalšieho zakladať porušenie práv podľa označených článkov ústavy.

Otázka posúdenia, či sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, v zásade patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (*mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

Pokiaľ sa sťažovateľ s právnym názorom najvyššieho súdu v otázke akceptácie vyslovenej neprípustnosti ním podaného dovolania nestotožňuje, ústavný súd napokon dodáva, že otázka posúdenia podmienok dovolacieho konania je otázkou zákonnosti a jej riešenie nemôže viesť k záveru o porušení sťažovateľom označených práv. K námietkam uvedeným v sťažnosti ústavný súd tiež konštatuje, že najvyšší súd v rámci dovolacieho konania nerozhodoval o veci meritórne, ale iba procesne, nezistiac dovolacie dôvody podľa relevantných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd vyhodnotil argumentáciu sťažovateľa ako nedostatočnú na to, aby na jej základe bolo možné v prípade prijatia sťažnosti na ďalšie konanie zistiť a preskúmať spojitosť medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a namietaným porušením označených práv. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nemôže byť v takej príčinnej súvislosti s namietaným porušením označených práv aj preto, že toto porušenie sa nedá vyvodiť iba z určitého výkladu a aplikácie platných procesných noriem upravujúcich postup občianskoprávných súdov v opravnom konaní (podobne aj I. ÚS 66/98, II. ÚS 811/00). Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní aj v tejto časti odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. júna 2017